

*Рачок Анна Ігорівна,
студентка 2-го курсу факультету прокуратури та слідства
(кримінальної юстиції) Національного університету
«Одеська юридична академія»*

*Науковий керівник: к.ю.н., доцент, професор кафедри цивільного права
Калітенко О. М.*

ОСОБЛИВСТІ РОЗЛУЧЕННЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Відповідно до ст.49 Цивільного кодексу [1] розірвання шлюбу підлягає державній реєстрації і є актом цивільного стану, котрий вносить до Державного реєстру актів цивільного стану.

В загалом, існує декілька способів розірвання шлюбу, оскільки досить багато чого залежить від обставин, до прикладу, наявність дітей чи не домовленість сторін стосовно розподілу майна.

Ніяких обмежень на законодавчому рівні стосовно розлучення під час воєнного стану немає, оскільки діють ті ж самі норми, що і діяли до початку війни, тобто до 24 лютого 2022 року.

Процедурою передбачено два способи розлучення:

- у ДРАЦСі;
- через суд.

Звичайно, найлегше – через ДРАЦС, скористатися послугами даного органу можна за умови, якщо є згода обох сторін, відсутність неповнолітніх дітей, на момент подачі заяви дружина не вагітна. При цьому, з собою потрібно обов'язково мати свідоцтво про шлюб, паспорт обох зі сторін та спільна заява від подружжя. Дану заяву можна подати онлайн за допомогою державного ресурсу, проте в будь-якому випадку прийдеться відвідати відділ ДРАЦС офлайн. Оформлення розлучення, зазвичай, відбувається через місяць з дня звернення до органу.

Проте, постає проблема, що робити для жителів окупованих територій або ж для тих, де на їхній території тривають активні бойові дії.

Мешканці окупованих територій та територій, де проводяться активні бойові дії на разі не мають можливості подавати такі заяви, адже місцеві відділи ДРАЦС не працюють.

Тому, спираючись на пункт 14 Правил державної реєстрації актів цивільного стану в Україні, котрі затверджені наказом Міністерства

юстиції України від 18 жовтня 2000 року № 52/5 та змінами до наказу від 26 лютого 2022 року № 606/5 [2], дані особи можуть оформити розлучення у будь-якому працюючому органі ДРАЦС.

Що стосується процедури розлучення через суд, то вона набагато складніша та довготриваліша. Найчастіше її застосовують у випадках, якщо у родині є діти, які не досягли повноліття або, до прикладу, хтось із подружжя знаходиться поза межами держави.

В такому разі один із подружжя повинен подати або надіслати до суду такі документи, як:

- позовну заяву про розлучення;
- оригінал свідоцтва про шлюб;
- копії свідоцтва про народження неповнолітніх дітей (за наявності);
- квитанцію про сплату судового збору (за винятком, якщо особа звільнена від сплати);
- копії паспортів та ідентифікаційних кодів позивача та відповідача;
- копії позовної заяви та всіх додатків для відповідача.

У цей непростий для країни час, як ніколи актуальна така можливість, як подавати позов та брати участь у судових засіданнях онлайн через електронний суд. Раніше у довоєнний час цей процес відбувався за два-чотири місяці, наразі це може зайняти більше часу.

Через захоплення наших територій країною-окупантом не можуть здійснювати правосуддя близько 48 судів. Наразі, їх роботу виконують з сусідніх не окупованих територій, де ситуація відносно стабільніша. Відповідний наказ [3], 6 березня підписав голова Верховного Суду Всеволод Князєв.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Цивільний кодекс України: прийнятий від 16.01.2003 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40-44. Ст. 356
2. Про затвердження Правил державної реєстрації актів цивільного стану в Україні: наказ Міністерства юстиції України прийнятий від 18.10.2000 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 52/5
3. Про зміну територіальної підсудності судових справ в умовах воєнного стану: розпорядження голови Верховного Суду прийнятий від 06.03.2022 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2022. № 1/0/9-22